

וימת יוסף בן מאה ועשר שנים
ויהנמו אותו ויישם בארון במצרים
(בראשית נ, כו).

אִתָּא במסכת זרכות פרק הרואה (דף
נה.) מפני מה מת יוסף קודם
לאחיו מפני שהנהיג עלמו ברצנות, ובמדרש
(בר"ר ק, ג) כתבו על שחנט את אחיו, או
על ששמע יהודה **קוּבְלָא** את יעקב אחיו בכינוי
עבד והוא שמע ושתק. אמנם אמרתי להיות
מליץ יוסף ופרקליט לפני יוסף הצדיק,
לעולם לא נחסרו מנין שניו משום איזה
עון, אלא חי במכוון ק"י שנים בחשבון
מדוקדק לא פחות ולא יותר.

דַּהֲנָה מוצא בספרי מקובלים [קלט] שיוסף
תיקן חטא אדם הראשון, ומשום

הכי אמר הן אדוני (לט, ח) מתיירא אני מאבא
(בר"ר פו, ה), ומפרש המדרש ילקוט (ס"א רמו
קמ"ה) דקאי על אדם הראשון. עוד איתא
במיקוני זוהר תיקון כ"א (ע"י תיקון מ"ט, דף
פה.) והוצא צילקוט ראובני [קמ] לחטא אדם
הראשון היה בעון חילול שבת.

וְהָנָה מצינו במסכת סנהדרין (דף לט:) שאדם
הראשון בשעה עשירית סרת, וזאבות
דרצי נתן (פ"א) איתא ששעה י"א סרת,
אבל כולי עלמא מודו שחטאו נמשך שעה
אחת, או בשעה עשירית או באחד עשר.
ואיתא בשפתי בהן על התורה (פ' תצא ד"ה
ועל פי דרכנו) **צַס סַפֵּר הַתְּמוּנָה** [קמא] (ע"י
חמונה שלישי א"ח ט'), דזאבות זמן היה שיעור
של יום כשיעור שנה של עכשיו וכן יהיה
לעמיד לצא עיין שם, ולפי זה נמצא ששעה

קל"ט. ראה בספר מגלה עמוקות (פ' ואתחנן אופן קע"ו) ובשלה"ק (מס' פסחים דרוש ו').

קמ. עיין שם פרשת בראשית בשם ספר הפליאה, ופרשת ויקהל בשם ספר עמק המלך (פרק נ').

קמא. עיין בשפתי כהן שם שמפרש עפ"י הפסוק (תהלים צ, טו) שמחנו כימות עניתנו, וז"ל, 'שהעולם הוא שיתא
אלפי שני, עבר ממנו ה' שנ"ט, נשאר תשמ"א, ואנו ישבנו בענוי של בית שני אלף ות"ק ול' שנה ושבעים
דחורבן ראשון, ואפי' בזמן בית שני היו תחת יד הרומים. בספר התמונה כתב על זה, שיארכו הימים ויארכו
השמיטות, שמיטה ראשונה יהיה כל יום כמו שבוע, ושניה כמו חודש וכו', ועם מה שאמר שעתידין שיתארכו
הקומות כפי אותו ערך יתארכו הארצות כמו שאמרו (שהש"ר ז, יא) על פסוק (יחזקאל מא, ז) ונסבה ורחבה, שעתידה
דמשק שתהיה מטרפולין, פירוש טבור ירושלים, על אותו ערך יהיה גלגלה ויומיה, כדאיתא פרק המוכר את
הפסינה (ב"ב דף עד.) בההוא טייעא דאמר ליה לרבה בר בר חנה תא ואחוי לך היכא דנשקא ארעא ורקיעא
אהדידי וכו', ואם הארץ תתארך הרקיע שהוא הגלגל שהוא על הארץ צריך להתארך, ובהתארכו יהיה מהלכו
ארוך יתארך היום בהכרח, ובזה יתקיים שמחנו כימות עניתנו, ואמר כימות ולא אמר כימי, רמז על ימי חורבן